

בעניין:

גיל זיו אלכסנדר, ת.ז. 023993579

ממושב קדרון

ע"י ב"כ חן, יערי, משרד עורכי דין

מרח' ויצמן 2, בית אמות השקעות, תל אביב 64239

טל' 03-6932077 ; פקס : 03-6932082

המבקש

נגד:

מינהל מקרקעי ישראל

ע"י פרקליטות מחוז ת"א (אזרחי)

רח' הנרייטה סולד 1, ת"א 64924

טל' 03-6970222 ; פקס : 03-6918541

המשיב

בקשה בכתב

לאישור תובענה כייצוגית

בית המשפט הנכבד יתבקש לאשר למבקש להגיש את התובענה שהעתקה מצ"ב כתובענה ייצוגית, ולראות במבקש תובע מייצג לפי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו - 2006.

ואלה נימוקי הבקשה:

1. המשיב, מינהל מקרקעי ישראל, מחויב מעת לעת בתשלום סכומים שונים בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק. דא עקא, המשיב אינו משלם את הפרשי ההצמדה והריבית כחוק:
 - א. המשיב אינו משלם ריבית פיגורים מיום מתן פסק הדין ועד ליום התשלום בפועל, בניגוד לחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961;
 - ב. הריבית הצמודה, המשולמת-לכאורה על ידי המשיב מיום יצירת החוב ועד ליום התשלום בפועל (מבלי להתחשב, כאמור, בכך שהיא אמורה להשתנות במועד מתן פסק הדין), מחושבת באופן שגוי לרעת הזכאים לתשלום;
 - ג. הפרשי ההצמדה והריבית אינם מחושבים על הקרן כולה, אלא מחושבים (באופן לקוי, כאמור לעיל) רק על סכום הקרן ללא מע"מ.
2. מכאן הבקשה. ולהלן נפרט את עילת המבקש והקבוצה שהוא מבקש לייצג.

ביום 30.12.08 הגיש המבקש (ביחד עם שתי תובעות נוספות) כתב תביעה כנגד המשיב (ת.א. (שלום ת"א) 59071/08).

העתק כתב התביעה הנ"ל מצ"ב כנספת א'.

3. ביום 18.2.09 הודיעו הצדדים על הסכם פשרה בתביעה הני"ל, וביקשו מבית המשפט להכריע בענין שכר טרחת עו"ד. ביום 26.2.09 ניתן פסק דין שאישר את הסכם הפשרה ופסק כי המשיב ישלם שכר טרחת עו"ד בסך 7,000 ₪ + מע"מ.

העתק ההודעה על הסכם הפשרה (ללא נספחיה, שאינם רלוונטיים לענייננו) מצ"ב כנספח ב'.

העתק פסק הדין מצ"ב כנספח ג'.

4. כעולה מנספח ב' הני"ל, למבקש נפסק סך של 82,054 ₪ בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 30.12.08 (בצירוף חלק יחסי משכר טרחת עורך הדין שאינו רלוונטי לענייננו).

5. ביום 4.5.09 זוכה חשבון ב"כ המבקש, בגין תשלום הסכום הפסוק המגיע למבקש, בסך של 82,620.32 ₪ (סכום זה לא כלל חלק כלשהו בגין שכר טרחת עו"ד שנפסק, אשר הועבר בנפרד ואינו רלוונטי לענייננו).

6. לאחר העברת התשלום התקבלה אצל ב"כ המבקש הודעה למוטב, המודיעה כי הסכום הני"ל שולם, ואליה צורף פירוט חשבון (להלן: "פירוט החשבון"). מפירוט החשבון עולה כי המשיב הפחית מסכום הקרן הפסוק (82,054 ₪) את רכיב המע"מ (שעמד אז על 15.5%). על הסכום ללא מע"מ (71,042.42 ₪) חישב המשיב לכאורה הפרשי הצמדה (162.70 - ₪) וריבית (754.24), וצירף מע"מ על סכום הקרן בצירוף הפרשי הצמדה בלבד, וללא הפרשי ריבית $10,986.36 = 15.5\% * (71,042.42 - 162.70)$.

העתק ההודעה למוטב מצ"ב כנספח ד'.

7. כאמור לעיל, שיטת השערוך של המשיב לקתה בשלושה פגמים, שיפורטו להלן.

פגם 1: המשיב אינו משלם ריבית פיגורים מיום מתן פסק הדין ועד ליום התשלום בפועל, בניגוד לחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961

8. פירוט החשבון אינו מפורט דיו, שכן אין בו חישוב מפורט ממנו ניתן ללמוד על הדרך בה חושבו הפרשי הצמדה והריבית. אך ברור, כי אין בפירוט החשבון כל פיצול בין התקופה שמיום הגשת כתב התביעה (30.12.08) ועד ליום פסק הדין (26.2.09), לבין התקופה שלאחר מכן - מיום מתן פסק הדין, ועד ליום התשלום בפועל (4.5.09). כל התקופה שבין יום הגשת כתב התביעה לבין יום עריכת התחשיב (4.5.09) חושבה על ידי המשיב על פי אותה ריבית.

9. מסקנה זו מתחזקת מתחשיב, שביקש ב"כ המבקש מהמשיב וקיבל לידיו בעקבות קבלת התשלום הני"ל (על אף שתחשיב זה איננו התחשיב שעל פיו בוצע לבסוף התשלום).

העתק התחשיב הני"ל מצ"ב כנספח ה'.

א. בתחשיב זה התיימר המשיב לשערך את הסכום הכולל שנפסק בפסק הדין הני"ל (בשל טעות הקלדה בסכום שנפסק לתובעת 2 נפלה טעות קלה בסכום זה) ממועד הגשת כתב התביעה ועד ליום התחשיב (20.4.09).

- ב. כעולה מהתחשיב הנ"ל, השערוך בוצע בתוכנה של המשיב, המכונה "מערכת עכ"א - כספים", והסכום הכולל שוערך בריבית אחת בלבד, המכונה "918 - חוק פסיקת ריבית". אין בתחשיב התייחסות כלשהי למועד פסק הדין.
10. כידוע, חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (להלן: "חוק פסיקת ריבית והצמדה" או "החוק") מבחין בין ריבית צמודה (להלן: "ריבית צמודה"), המשולמת, ככלל, מיום הגשת כתב התביעה (סעיף 5(א) בחוק) לבין ריבית פיגורים (להלן: "ריבית פיגורים"), גבוהה יותר מהריבית הצמודה, המשולמת ממועד הפרעון עד מועד התשלום בפועל (סעיף 5(ב) בחוק). וראו: רע"א 5420/07 דמארי נ' צוות ברקוביץ' מאגרי בניה בע"מ, פורסם בנבו. 4.3.08. בענייננו, מועד הפרעון הינו מועד מתן פסק הדין. לפיכך, אמורה היתה להתווסף על החוב הפסוק ריבית פיגורים מיום פסק הדין (26.2.09) ועד ליום התשלום בפועל. ואולם, בפועל, כאמור לעיל, הוספה לכאורה על החוב הפסוק אך ורק ריבית צמודה. פגם זה יכונה להלן: "פגם 1".

פגם 2: הריבית הצמודה, המשולמת-לכאורה על ידי המשיב מיום יצירת החוב ועד ליום התשלום בפועל, מחושבת באופן שגוי לרעת הזכאי לתשלום

11. על פי פירוט החשבון (נספח ד' הנ"ל), עמדו הפרשי ההצמדה על קרן של 71,042.42 ₪, בין יום הגשת כתב התביעה לבין יום עריכת החשבון (4.5.09), על 162.70- ₪, והפרשי הריבית - על 754.24 ₪. סך הפרשי הריבית הצמודה (על קרן של 71,042.42 ₪) עמד אפוא בתקופה האמורה, לפי פירוט החשבון, על 591.54 ₪ (162.70-754.24).
12. הפרשי ההצמדה על הקרן האמורה אכן עמדו בתקופה האמורה על 162.70- ₪. אלא שהפרשי הריבית עמדו על 759.68 ₪, וסך הפרשי הריבית הצמודה עמד אפוא בתקופה האמורה על 596.98 ₪, קרי: 5.44 ₪ יותר מהפרשי הריבית הצמודה שחושבו ע"י המשיב בפירוט החשבון. כך עולה מחישוב באמצעות שתי התכנות המקצועיות והמקובלות ביותר לביצוע חישובים פיננסיים: "כל נתון" ו"חשב".
- תחשיבי "כל נתון" ו"חשב" של הפרשי הריבית הצמודה בתקופה שבין 30.12.08-4.5.09 מצ"ב כנספחים 11-21.
13. הפגם האמור בא לידי ביטוי גם בתחשיב נספח ה' הנ"ל: על פי תחשיב זה, קרן של 247,266 ₪ בצירוף הפרשי ריבית צמודה מיום 30.12.08 עד ליום 20.4.09 עומדת על סך של 249,152 ₪. חישוב נכון מעלה, כי הסכום אמור לעמוד על 249,173.48 ₪, קרי: 21.48 ₪ יותר.
- תחשיבי "כל נתון" ו"חשב" של הפרשי הריבית הצמודה בתקופה 30.12.08-20.4.09 מצ"ב כנספחים 11-21.
14. החישוב הנ"ל הוא חישוב פשוט, המבוסס על שיעורי ריבית המתפרסמים כחוק ברשומות: שיעור הריבית הצמודה (ויתר הריביות הקבועות בחוק) הוגדר על ידי שר האוצר בתקנות פסיקת ריבית והצמדה (קביעת שיעור הריבית ודרך חישובה), התשס"ג-2003. על פי אותן תקנות, מפרסם החשב הכללי במשרד האוצר את שיעור הריבית הצמודה מדי רבעון. עסקינן אפוא בתחשיב המצוי בידיעה שיפוטית. כאמור לעיל, התחשיב שצורף לעיל אף בוצע באמצעות התכנות המקצועיות והמקובלות ביותר מסוגן, אשר הגיעו לתוצאה זהה. למרות

האמור, וככל שיחליט המשיב לחלוק על נכונות התחשיבים ולטעון לנכונות התחשיב שלו, שומר המבקש על זכותו להגיש חוות דעת מומתה בתמיכה לתחשיבו.

15. מן האמור עולה, כי לא זו בלבד שהמשיב אינו מוסיף הפרשי ריבית פיגורים על הסכום הפסוק (פגם 1), אלא שגם הפרשי ריבית צמודה מחושבים על ידו באופן לקוי לרעת הזכאי. פגם זה יכונה להלן: "פגם 2".

פגם 3: הפרשי ההצמדה והריבית אינם מחושבים על הסכום כולו, אלא מחושבים (באופן לקוי, כאמור לעיל) רק על הסכום ללא מע"מ

16. כאמור לעיל, על פי פירוט החשבון חושבו הפרשי ריבית (באופן לקוי) רק על סכום ללא מע"מ. אין לכך כל הצדקה: פסק הדין חייב את המשיב לשלם למבקש סכום בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק. פסק הדין לא איפשר למשיב לצרף הפרשי הצמדה וריבית כחוק רק על סכום נמוך יותר (נטול מע"מ) מהסכום הפסוק. פגם זה יכונה להלן: "פגם 3".

נזקו של המבקש

17. התחשיב הנכון, שאינו לוקה בשלושת הפגמים הנ"ל, מביא לתוצאה לפיה המבקש היה זכאי לקבל ביום התשלום (4.5.09) סך של 83,728.24 ₪, ולא 82,620.32 ₪ בלבד, כפי ששולם לו. מדובר בשערך מלוא הסכום הפסוק (82,054 ₪) מיום הגשת כתב התביעה (30.12.08) עד ליום מתן פסק הדין (26.2.09) עפ"י הפרשי ריבית צמודה, ומיום פסק הדין ועד ליום התשלום בפועל (4.5.09) - עפ"י הפרשי ריבית פיגורים.

תחשיבי "כל נתון" ו"חשב" של הסכום הפסוק משוערך ליום התשלום מצ"ב כנספחים ח1-2ח.

18. המבקש יטען, כי על המשיב לשלם לו את ההפרש בין שני סכומים אלה, בסך 1,108.22 ₪, בצירוף הפרשי ריבית פיגורים מיום ששולם לו הסכום בחטר (4.5.09) ועד ליום התשלום בפועל. סכום זה עומד, נכון למועד הגשת בקשה זו, על 1,332.95 ₪.

19. מקור עילתו של המבקש כנגד המשיב הוא הן בדיני הנזיקין והן בדיני עשיית עושר ולא במשפט:

א. דיני הנזיקין: הפרשי הצמדה וריבית כחוק משולמים על פי חוק פסיקת ריבית והצמדה. כאשר מדובר בתשלום פסק דין, נובעת החובה החוקית לתשלום מהחובה הבסיסית לציית לצווי בית משפט (סעיף 287 בחוק העונשין, התשל"ג-1973), שהפרתה היא בבחינת הפרת חובה תקוקה כמשמעותה בסעיף 63 בפקודת הנזיקין [נוסח חדש], המזכה את המבקש בפיצוי בגין נזקו, העומד על אותו סכום שלא שולם לו שלא כדין.

ב. עשיית עושר ולא במשפט: בהתנהלותו הפסולה דלעיל קיבל המשיב, שלא על פי זכות שבדין, נכס שבא לו מהמבקש, והוא חייב להשיב למבקש את הזכיה, מכוח סעיף 1 בחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979.

20. עד כאן הוכיח המבקש לכאורה את עילתו האישית. להלן יוסיף המבקש ויטען, כי התובענה תואמת את אמות המידה הנדרשות לצורך אישורה של תובענה ייצוגית על פי חוק תובענות

ייצוגיות, התשס"ו - 2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות"), והוא יבקש בזאת כי בית המשפט הנכבד יאשר את הגשת התובענה כייצוגית.

התנאים לאישור בקשה להגשת תביעה ייצוגית

21. התובענה דנן היא תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח. משכך, ובהתאם להוראות סעיף 3(א) והתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות, ראויה התביעה להידון כייצוגית. נפרט:

- א. כעולה מכתב התביעה נספח א' המ"ל, תביעת המבקש נגעה להשבת דמי היוון - שדרש המשיב כי ישולמו כתנאי להקצאת קרקע למבקש - שנגבו ממנו שלא כדין.
- ב. כל הפעולות שעושה המשיב במסגרת ביצוע עסקאות במקרקעי המדינה (ובכללן פעולות הנוגעות לגביית דמי היוון) הן פעולות עסקיות, עליהן חל חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"). כך נפסק בעניין ת.א. (ת"א) 382/96 לנגברט ואח' נ' מינהל מקרקעי ישראל (פורסם בנבו. 15.10.02. להלן: "עניין לנגברט").
- ג. את פסיקתו בעניין לנגברט ביסס בית המשפט בין היתר על טענות שהעלה המשיב עצמו בהליך משפטי אחר (ת.א. (ת"א) 2635/98 טוגנדרייך ואח' נ' מדינת ישראל), לפיהן עיקר פעילותו של המשיב הינה באזורי ביקוש, והיא מונחית ע"י שיקולים עסקיים גרידא ועל בסיס מחירי שוק. כך פסק בית המשפט בעניין לנגברט, בהתייחסו לטענת המשיב לפיה חוק הגנת הצרכן אינו חל על אותו עניין:

"עד כמה עומדות טענות המינהל בפרשת טוגנדרייך בסתירה לטענות המועלות על ידו בענייננו, ניתן ללמוד מן התגובה שהגיש המינהל שם [ר' נספח א' לתשובת המבקשים בבקשות שבפניי], ובה טען:

'בהיות פעילותו של המינהל, בעיקרה, פעילות עסקית, רשם אותו מנהל מע"מ כעוסק מודשה' (פסקה 22 לתגובת המינהל בפרשת טוגנדרייך).

'על מאפייני פעילותו של המינהל ניתן ללמוד מתצהיר אדרי. כעולה מסעיפים 8 ו-12 שם, עיקר פעילותו של המינהל הינה באזורי ביקוש, והינה מונחית ע"י שיקולים עסקיים גרידא, ועל בסיס מחירי שוק. בפעילות זו יש למינהל ערך מוסף גבוה. בכך עונה המינהל על הקריטריון של פעילות לשם רווח... (שם, בפסקה 23).

'אכן כפוף המינהל למדיניות הממשלה ולשיקולים לאומיים וחברתיים, אלא שאין משמעות האמור כי אין הוא פועל כגוף עיסקי בבצעו מדיניות זו, ממש כשם שגוף עיסקי מובהק יפעל לעתים, משיקולים מסחריים ארוכי טווח, בתחומי פעילות ובאזורים אשר יסבו לו הפסד בטווח המיידי. זאת ועוד, אף גוף מסחרי מובהק עשוי לשקול שיקולים חברתיים וכיו"ב מטעמים של תדמית מתוך תקוה כי תצמח לו מכך תועלת עסקית בטווח הארוך... לא הרווח הינו העיקר בסיווג, ובדאי שאין מיקסום הרווח עיקר בקביעת סיווג כאמור מטרתה ואופיה העיסקי של הפעילות הם הקובעים את הסיווג כעוסק' (שם, בפסקה 25; ההדגשות הוספו).

את טיעוניו בפרשת טוגנדרייך חותם המינהל בקובעו:

'בדין רשם מנהל מע"מ את המינהל, את המדינה ואת קק"ל (לגבי המקרקעין שבטיפול המינהל), כעוסקים מורשים, נוכח מהות והיקף עסקאותיהם במקרקעין. בעסקאותיהם במקרקעי המדינה מתקיימים ללא ספק כל המאפיינים של פעילות עסקית שוטפת, להבדיל מפעילות מלכ"רית, שלא לשם רווח, ומפעילות דלילה ואקראית... (שם, בפסקה 31; ההדגשה הוספה). "[ההדגשות במקור]. י.ג.

ד. לאור האמור יטען המבקש, כי התביעה דגן היא תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לענין שבינו לבין לקוח, ומשכך - היא ראויה להידון כייצוגית.

22. הקבוצה:

א. המבקש מעוניין לייצג במסגרת התובענה הייצוגית דגן את קבוצת כל מי שקיבל- לכאורה מהמשיב, בשבע השנים האחרונות, סכום כלשהו הכולל הפרשי הצמדה וריבית כחוק, בין אם מכוח החלטה שיפוטית, בין אם מכוח השבת כספים המגיעה לו עקב ביטול עסקה/מכרז, ובין אם מכל סיבה אחרת (להלן: "הקבוצה"). השימוש בביטוי "קיבל-לכאורה" נובע, כמובן, מהעובדה שכמתואר לעיל המשיב לא שילם בפועל הפרשי הצמדה וריבית כחוק, אלא רק התיימר לשלם.

ב. עילתם של חברי הקבוצה זהה לעילת המבקש. כאשר מדובר בתשלומי הפרשי הצמדה וריבית כחוק שלא עפ"י פסק דין אלא כהשבה גרידא, נובעת הזכות לתשלום ההפרשים מדיני עשיית עושר. המשיב הכיר בכך כאשר הסכים לקבלתה של בקשה לאישור תביעה ייצוגית, שעניינה היה בטענת המבקשים לפיה המשיב מבצע השבה בצירוף הפרשי הצמדה בלבד, בעוד שחובה עליו לבצע השבה בצירוף הפרשי הצמדה וריבית (ת"מ (ת"א) 107/08 (בש"א 30657/08) עוז נ' מינהל מקרקעי ישראל. פורסם בנבו. 18.4.10).

ג. העילה גם באה בגדרו של סעיף 1 בתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות, נוכח העובדה שכל הכספים המשולמים ע"י המשיב בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק משולמים על ידו בפועל כגוף עסקי.

(1) יוזכר, כי המשיב עצמו טען בפני בית המשפט, בעניין טוגנדרין המצוטט לעיל, כי פעילותו היא בעיקרה פעילות עסקית, המונחית ע"י שיקולים עסקיים גרידא; כי בעסקאות שעושה המשיב במקרקעי המדינה מתקיימים ללא ספק המאפיינים של פעילות עסקית שוטפת; וכי כפיפותו של המשיב למדיניות הממשלה אינה מוציאה את פעילותו מפעילות עסקית לכל דבר ועניין. זו היתה, בין היתר, הסיבה בגינה הכיר בית המשפט בעניין לנגברט הנ"ל כתביעה הכלולה בסעיף 1 בתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות.

(2) המבקש מניח, כי הכספים היחידים המשולמים על ידי המשיב בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק הם כספים שנפסקו לחובת המשיב בהחלטה שיפוטית, או כספי השבה (עקב ביטול עסקאות, מכרזים וכיו"ב). מדובר אפוא במובהק בכספים המשולמים על ידי המשיב כגוף עסקי.

(3) למרות האמור, ומטעמי זהירות בלבד, וככל שהמשיב יצביע על תשלום כלשהו אותו התיימר לשלם בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק, אשר משום מה (ומסיבה שאותה לא יכול כרגע המבקש לשוות לנגד עיניו) לא שולם בקשר לעניין שבין המשיב כעוסק בחוק הגנת הצרכן לבין לקוח, יסכים המבקש להוצאת אותו זכאי-לתשלום מהקבוצה.

ד. אשר לגודל הקבוצה ולגודל נזקה הכולל, אין למבקש נתונים בעניין זה, והוא אינו מכיר פרסום כלשהו ממנו ניתן לחלצם.

23. תנאי 1 לאישור תובענה כייצוגית - התובענה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה, ויש אפשרות סבירה שהן יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה:

א. התחשיב הפגום דלעיל אינו ייחודי, כמובן, למבקש. המשיב נוהג דרך שגרה לשערך באופן פגום סכומים הנושאים הפרשי הצמדה וריבית כחוק, והדבר ברור נוכח העובדה שהמשיב מבצע את תחשיביו באמצעות תכנת מחשב יעודית. אם יש צורך להדגים עובדה ברורה מאליה זו, הרי שניתן לעשות זאת באמצעות הדוגמאות הבאות, כולן נוגעות לפסקי דין שניתנו כנגד המשיב במסגרת תביעות דומות לתביעת המבקש, בהן שולמו דמי היוון ביתר.

(1) ת.א. (שלום ת"א) 59071/08 (נספח א' הני"ל):

(א) המבקש היה, כאמור, אחד משלושה תובעים במסגרת התביעה נספח א' הני"ל. גם שתי התובעות הנוספות באותה תביעה לא קיבלו את המגיע להן. גם הן קיבלו את התשלום ביום 4.5.09, וכעולה מהסכם הפשרה נספח ב' הני"ל, גם הסכום שנפסק להן אמור היה לשאת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מאותו יום (30.12.08).

(ב) כעולה מהתחשיב נספח ח' הני"ל, סכום הקרן שנפסק למבקש אמור היה להיות משולם ביום התשלום (4.5.09) כשהוא מוכפל פי 1.0204041 (83,728.24/82,054). התובעת 1 בתביעה הני"ל אמורה היתה לקבל אפוא באותו יום סך של 83,782.32 ₪ (1.0204041*82,107), והתובעת 2 - 84,708.85 ₪ (1.0204041*83,015).

(ג) בפועל, קיבלו התובעות הני"ל סך של 82,673.70 ₪ ו-83,587.97 ₪ בהתאמה, קרי: שולם להן סכום נמוך ב-1,108.62 ו-1,120.88 ₪ בהתאמה.

העתק ההודעות למוטב שקיבלו התובעות 1-2 הני"ל מצ"ב כנספח ט-2ט.

(2) ת.א. (שלום ת"א) 151110/09:

(א) בתיק זה חויב המשיב בתשלום 14 תשלומים שונים ל-17 תובעים. כתב התביעה הוגש ביום 11.1.09, פסק הדין (שאישר הסכם פשרה) ניתן ביום

23.6.09, ו-14 הסכומים הפסוקים אמורים היו לשאת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת כתב התביעה ועד התשלום בפועל.

העתק העמוד הראשון של כתב התביעה, המעיד על מועד הגשתו, מצ"ב כנספח י'.

העתק הסכם הפשרה מצ"ב כנספח יא'.

העתק פסק הדין מצ"ב כנספח יב'.

(ב) המשיב שילם (לשיטתו) את הסכום הפסוק ושלה הודעות למוטב בצירוף פירוטי חשבון. המבקש לא הצליח לפענח את פירוטי החשבון: ההסבר שניתן לעיל לפירוטי החשבון בעניין תביעת המבקש אינו נכון לפירוטי החשבון דנן, וקשה למצוא היגיון כלשהו בפירוטי חשבון אלה.

(ג) מכל מקום, ברור כי ככל שהמשיב התיימר להוסיף רק הפרשי ריבית צמודה על סכום הקרן שנפסק לכל תובע, הרי שגם שערך זה בוצע באופן לקוי לרעת הזכאים לתשלום (פגם 2 הנ"ל). ודאי וודאי שלא הוספה ריבית פיגורים (פגם 1 הנ"ל).

העתק ההודעות למוטב שקיבלו התובעים בתביעה הנ"ל, שלכל אחת מהן מצורף תחשיב תקין (מבוצע הן בתכנת "חשב" והן בתכנת "כל נתון") של הפרשי ריבית צמודה, מצ"ב כנספחים יג - יג14.

(ד) בתביעה זו נפל פגם נוסף בשערך שעשה המשיב: כעולה מפירוטי החשבון שצורפו להודעות למוטב, תאריך הערך - קרי: התאריך שעד אליו בוצע השערך - מוקדם מהתאריך בו שולם הסכום לידי הזכאים (המכונה בהודעות למוטב "תאריך פרעון"). כלומר: במקום לשערך את הסכום הפסוק עד ליום התשלום, שוערך הסכום הפסוק (באופן פגום ולקוי) עד לכמה ימים קודם לכן (ולעיתים יותר מכמה ימים: ר' למשל נספח יג13, שם בוצע התשלום 27 ימים לאחר תאריך התישוב). פגם זה יכונה להלן: "פגם 4".

(3) ת.א. (שלום ת"א) 153493/09:

(א) בתיק זה חויב המשיב בתשלום 2 תשלומים שונים ל-2 תובעים. פסק הדין (שאישר הסכם פשרה) ניתן ביום 25.5.09, ו-2 הסכומים השונים אמורים היו לשאת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום 30.4.09 ועד התשלום בפועל.

העתק הסכם הפשרה מצ"ב כנספח יד'.

העתק פסק הדין מצ"ב כנספח טו'.

(ב) המשיב שילם (לשיטתו) את הסכום הפסוק ושלח הודעות למוטב בצירוף פירוטי חשבון. גם כאן לא הצליח המבקש לפענח את פירוטי החשבון, וגם כאן ברור, כי ככל שהמשיב התיימר להוסיף רק הפרשי ריבית צמודה על סכום הקרן שנפסק לכל תובע, הרי שגם שערוך זה בוצע באופן לקוי לרעת הזכאים לתשלום (פגם 2 הנ"ל). ודאי וודאי שלא הוספה ריבית פיגורים (פגם 1 הנ"ל). כך גם, קיים הפרש בין מועד עריכת החישוב לבין מועד התשלום (פגם 4 הנ"ל).

העתק ההודעות למוטב שקיבלו התובעים בתביעה הנ"ל, שלכל אחת מהן מצורף תחשיב תקין (מבוצע הן בתכנת "חשב" והן בתכנת "כל נתון") של הפרשי ריבית צמודה, מצ"ב כנספחים טז - 21.

(4) ת.א. (שלום ת"א) 154640/09 :

(א) בתיק זה חויב המשיב בתשלום לתובע. כתב התביעה הוגש ביום 3.2.09, פסק הדין (שאישר הסכם פשרה) ניתן ביום 3.7.09, והסכום הפסוק אמור היה לשאת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת כתב התביעה ועד התשלום בפועל.

העתק העמוד הראשון של כתב התביעה, המעיד על מועד הגשתו, מצ"ב כנספח יז.

העתק הסכם הפשרה מצ"ב כנספח יח.

העתק פסק הדין מצ"ב כנספח יט.

(ב) המשיב שילם (לשיטתו) את הסכום הפסוק ושלח הודעה למוטב בצירוף פירוט חשבון. גם כאן לא הצליח המבקש לפענח את פירוט החשבון, וגם כאן ברור, כי ככל שהמשיב התיימר להוסיף רק הפרשי ריבית צמודה על סכום הקרן, הרי שגם שערוך זה בוצע באופן לקוי לרעת הזכאים לתשלום (פגם 2 הנ"ל). ודאי וודאי שלא הוספה ריבית פיגורים (פגם 1 הנ"ל). כך גם, קיים הפרש בין מועד עריכת החישוב לבין מועד התשלום (פגם 4 הנ"ל).

העתק ההודעה למוטב שקיבל התובע בתביעה הנ"ל, שלה מצורף תחשיב תקין (מבוצע הן בתכנת "חשב" והן בתכנת "כל נתון") של הפרשי ריבית צמודה, מצ"ב כנספח כ.

(5) ת.א. (שלום ת"א) 153922/09 :

(א) בתיק זה חויב המשיב בתשלום לתובעים. כתב התביעה הוגש ביום 28.1.09, פסק הדין (שאישר הסכם פשרה) ניתן ביום 21.5.09, והסכום הפסוק אמור היה לשאת הפרשי הצמדה וריבית כחוק מיום הגשת כתב התביעה ועד התשלום בפועל.

העתק העמוד הראשון של כתב התביעה, המעיד על מועד הגשתו, מצ"ב
כנספח כא'.

העתק הסכם הפשרה מצ"ב כנספח כב'.

העתק פסק הדין מצ"ב כנספח כג'.

(ב) המשיב שילם (לשיטתו) את הסכום הפסוק ושלה הודעה למוטב בצירוף פירוט חשבון. גם כאן לא הצליח המבקש לפענח את פירוט החשבון, וגם כאן ברור, כי ככל שהמשיב התיימר להוסיף רק הפרשי ריבית צמודה על סכום הקרן, הרי שגם שערך זה בוצע באופן לקוי לרעת הזכאי לתשלום (פגם 2 הנ"ל). ודאי וודאי שלא הוספה ריבית פיגורים (פגם 1 הנ"ל). כך גם, קיים הפרש בין מועד עריכת החישוב לבין מועד התשלום (פגם 4 הנ"ל).

העתק ההודעה למוטב שקיבל התובע בתביעה הנ"ל, שלה מצורף תחשיב תקין (מבוצע הן בתכנת "חשב" והן בתכנת "כל נתון") של הפרשי ריבית צמודה, מצ"ב כנספח כד'.

ב. טבלה המרכזת את כל הדוגמאות הנ"ל (נספחים טי-כדי), שלה מצורף התחשיב הנכון שאמור היה להיות לכל אחד מהזכאים בדוגמאות הנ"ל, בנטרול כל הפגמים שנפלו בתשלומים (מבוצע בתכנת "כל נתון"), מצ"ב כנספח כה'. כעולה מטבלה זו, ב-20 הדוגמאות הנ"ל לבדן מדובר בסך של 13,361.56 ₪ (נכון למועד כל תשלום ותשלום) שלא שולם שלא כדין.

ג. הדוגמאות הנ"ל ממחישות עד כמה מעוררת התובענה דגן שאלות מהותיות של עובדה ומשפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה. יש גם אפשרות סבירה כי השאלות המשותפות הנ"ל יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה. לפיכך יטען המבקש, כי בקשתו עומדת בתנאי הראשון לאישור התביעה כייצוגית (סעיף 8(א)(1) בחוק תובענות ייצוגיות).

(1) לעניין אחרון זה - אפשרות סבירה כי השאלות המשותפות המהותיות יוכרעו בתובענה לטובת הקבוצה - יטען המבקש, כי די והותר בנתונים שהביא לעיל על מנת לעמוד בדרישה זו. בעניין ת.צ. (מרכז) 1039-05-08 יפית סילורה נ' בנק לאומי לישראל בע"מ (פורסם בנבו. 18.10.09) נפסק, כי ישלב זה ועל מנת לקבוע כי אכן קיימת שאלה משותפת לכלל חברי הקבוצה, אין צורך להראות כי הבנק נהג כאמור כלפי כל הלקוחות או כלפי רובם ודי אם המבקשת תראה כי המשיב נהג באותו אופן כלפי כמה לקוחות בלבד."

(2) כל שנדרש בשלב זה של בקשה לאישור התובענה כייצוגית, הוא ילבחון בחינה ראשונית ולכאורית, את סיכוייה של התובענה להתקבל, כאחד מן השיקולים שיש לשקול בדיון לאישורה כתובענה ייצוגית" (עי"ע (ארצי) 1154/04 גרוס נ' מדינת ישראל. פורסם בנבו. 9.1.07). יסיכויי ההצלחה שאותם יש להוכיח אינם ברמה של מאזן ההסתברויות כפי שנדרש התובע להוכיח בתובענה גופה, אלא

ברמה נמוכה יותר של 'אפשרות סבירה להצלחה' (קלמנט, "קווים מנחים לפרשנות חוק התובענות הייצוגיות, התשס"ו-2006" הפרקליט מט תשס"ז, 131, 142). אין ספק כי המבקש עמד בנטל ראשוני זה.

ג. זה המקום לציין, כי המשיב ידע (או למצער אמור היה לדעת), עוד לפני שנולדה עילתו של המבקש, על הליקוי שחל בתחשיבו, אך למרות זאת לא פעל לתיקון התקלה. זאת, נוכח העובדה שבין ב"כ המבקש (שייצג שם תובע אחר) לבין המשיב התנהלה תכתובת - ואף הוגשה בקשה לביזיון בית משפט - בעניין זה בדיוק, אגב תיק אחר בו תויב המשיב בתשלום סכום מסוים בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כחוק (ת.א. (שלום ת"א) 21335/02). לאחר דחיית בקשת הביזיון פנה ב"כ המבקש לפרקליט המחוז בעניין, ובתשובה נמסר לו כי הפרקליטות פנתה למשיב אשר ישיב לפנייה במישרין. המשיב לא השיב מאומה, אך הכיר בצדקת הטענות בכך שהעביר את הכספים ששולמו בחסר לחשבון ב"כ המבקש (או סכום קרוב לכך: כל הסבר או פירוט לסכום שהועבר לא ניתן. נשלחה רק הודעה למוטב).

העתק בקשת הביזיון הנ"ל מצ"ב כנספח כו'.

העתק מכתב ב"כ המבקש לפרקליט המחוז מצ"ב כנספח כז'.

העתק תשובת הפרקליטות מצ"ב כנספח כח'.

העתק הודעות התשלום של המשיב מצ"ב כנספח כט'.

24. תנאי 2 לאישור תובענה כייצוגית הוא כי תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין. תנאי זה מתקיים כמובן בענייננו. עסקינן בתביעה המשותפת לקבוצה גדולה של תובעים. אין גם כל טעם לדון בכל אחת מהתובענות בנפרד, לא מבחינת חברי הקבוצה ולא מבחינת המשיב, שכן סכום הנזק הנמוך יחסית שארע לכל לקוח באופן נפרד איננו מצדיק הגשתה של תביעה כנגד המשיב. לפיכך יטען המבקש, כי תובענה ייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין (סעיף 8א(2) לחוק).

25. תנאי 3 לאישור תובענה כייצוגית - קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ובתום לב:

א. המבקש הוא בעל עניין ממשי בתביעה. הוא איננו מומחה לחישובי ריביות, אך אין בכך כל צורך, באשר די לתובע הייצוגי שיהיה בעל יעניין ממשי בתביעה והבנה כלשהי של מסגרתה" (רע"א 8268/96 שמש נ' רייכרט, פ"ד נה(5) 276, 302). אין ספק כי המבקש - רופא במקצועו, שהבין היטב את עילתו כנגד המשיב, עילה שהיא ברורה ונקייה מספקות - עונה על תנאי זה.

ב. בא כוח המבקש הוא השותף האחראי על הליטיגציה האזרחית במשרדו. מדובר בעורך דין בעל למעלה מ-16 שנות ניסיון בהופעה בבתי המשפט בכל הערכאות, ובעל ניסיון בייצוג בתובענות ייצוגיות, שמעולם לא נטען כנגדו כי לא ניהל תיק בדרך הולמת.

ג. אין כל פגם בתום לבו של המבקש, ושיקוליו בהגשת בקשה זו הם ענייניים לחלוטין.

ד. לפיכך יטען המבקש, כי קיים יסוד סביר להניח כי עניינם של כלל חברי הקבוצה ייוצג וינוהל בדרך הולמת ובתום לב (סעיף 8(א)-(3)-(4) לחוק).

26. לאור האמור לעיל יטען המבקש, כי מתקיימים בענייננו כל התנאים הדרושים לצורך אישור הגשת התובענה המצ"ב כתובענה ייצוגית, ובית המשפט הנכבד יתבקש לאשר זאת.

א. לא רק מן הדין לאשר את הגשת התובענה כייצוגית, אלא גם מן הצדק, שהרי מדובר במקרה זועק לשמיים של רשות ציבורית, אשר מבזה באופן שיטתי החלטות שיפוטיות. מקום בו רשות ציבורית שילמה בחסר הפרשי הצמדה וריבית כחוק, אמר כבר בית הדין הארצי לעבודה דברים שיפים לענייננו ככפפה ליד:

"חובת הרשות הציבורית לקיים פסקי דין והחלטות היוצאים מלפני הרשות השופטת קיימת במקרים 'קטנים', בהם מעורב 'האזרח הקטן' כמו גם במקרים 'גדולים' הנוגעים לציבור רחב יותר (ראו והשוו: בג"ץ 7713/05 נוח התאחדות ישראלית נ' היועץ המשפטי לממשלה, [פורסם בנבו], ניתן ביום 22.6.2006). כל זאת, על רקע חובת הרשות לפעול על פי דין כלפי הציבור הרחב וכלפי האזרח הקטן, בדרך המהווה דוגמה לציבור. אכן מן הראוי היה שהרשויות הציבוריות יזכרו שחובתן כלפי הציבור הרחב אינה חובה כלפי משהו מופשט, אלא בין היתר כלפי כל אזרח ואזרח המהווים ביחד אותו ציבור, שהרשות המסוימת מופקדת על שמירת ענינו' (ע"א 78/74 מוצרי נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, 5.12.1974). אכן, לא נס ליחס של דברים אלה, ויש מקום ליישם גם בימינו אלה."

ברי"ע (ארצי) 201/09 מסרי נ' המוסד לביטוח לאומי (פורסם בנבו. 22.6.09)

ב. במסגרת התובענה הייצוגית ייתבע המשיב לשלם לכל חברי הקבוצה את ההפרש בין הסכום ששולם להם לבין הסכום שצריך היה להיות משולם להם - אלמלא נפלו בתחשיב שביסס את התשלום לחברי הקבוצה פגמים 1-4, כולם או חלקם - בצירוף הפרש ריבית פיגורים (למי מחברי הקבוצה הזכאי לריבית פיגורים) או בצירוף הפרשי ריבית צמודה (לחברי הקבוצה שאינם זכאים לריבית פיגורים) מיום התשלום הלקוי ועד ליום התשלום המתוקן, כפי שיהיה בפועל.

ג. כן יתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את הגדרת הקבוצה המיוצגת כמוצע בבקשה זו, או, לחלופין, להגדירה על פי שיקול דעתו.

ד. בית המשפט הנכבד מתבקש להגדיר את עילות התובענה הייצוגית כמפורט בבקשה לעיל, ולהעניק למבקש ולכל אחד מחברי הקבוצה את הסעד הנתבע כמבוקש.

ה. עוד יתבקש בית המשפט הנכבד לפסוק לטובת המבקש ובאי כוחו גמול ושכ"ט עו"ד. מוצע כי שכר הטרחה והגמול ייקבעו בהתאם לקריטריונים המנויים בסעיפים 22-23 בחוק תובענות ייצוגיות, כאחוז מהסכום שיקבלו חברי הקבוצה בזכות התובענה, שיתווסף על הסכום הפסוק. בשלב מקדמי זה, ובטרם ידוע מהו הסכום הפסוק ומה עמדת המשיב, לא ניתן לדבר על סכומים או על דרך חישוב מדויקים יותר.

27. כל הנספחים המצורפים לבקשה מהווים חלק בלתי נפרד ממנה.

28. כל הטענות הנטענות בבקשה הן משלימות, מצטברות וחלופיות, הכל לפי הקשר הדברים ועניינם.

29. לבקשה מצורף תצהירו של המבקש בתמיכה ולאומות העובדות המפורטות בה.

יצחק יערי, עו"ד (מ.ר. 18633)

חן, יערי, עורכי דין

ב"כ המבקש

תל אביב, 13 בחודש דצמבר 2010
ו' טבת תשע"א

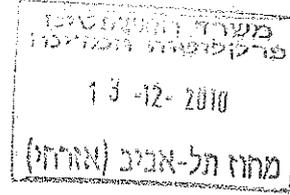

13/12/2010

ת"צ 19092-12-10 אלכסנדר נ' מינהל
מקרקעי ישראל

מספר בקשה (ר.ק.מ. ה.פ.ל.): 1

אישור על פתיחת בקשה
مُصادقة على تسجيل طلب

ניתן אישור כי כיום (מֻסָדָק בְּהַזָּא אָנֶה בְּיוֹם) 13 דצמבר 2010 בשעה (בַּלְסָעָה) 10:16 הוגשה בקשה מסוג (פְּדָם טָלָב מִן נֹע): אישור תובענה כתובענה ייצוגית בקשה של תובע 1 אישור תובענה כתובענה ייצוגית בתיק (בְּقִזְיָה) ת"צ 19092-12-10 אלכסנדר נ' מינהל מקרקעי ישראל.

מספר הבקשה הוא (ר.ק.מ. ה.פ.ל.): 1.

בכל פנייה לבית המשפט בנוגע לבקשה זו, יש לציין את מספר הבקשה.
כל מִרְאָעָה לַלְמַחְמָה הַמְּתַלַּקָה בְּפִי הַטָּלָב עֲלֶיךָ אֲנִי תִזְכָּר רִקְמַ הַטָּלָב.